

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิมวณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๖

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคแก้ปัญหาคาติ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ พรรคแก้ปัญหาคาติได้แจ้งการรับสมัครพรรค จำนวน ๑๐๔ คน โดยจัดส่งทะเบียนสมาชิกพรรค (แบบ ท.พ. ๔) ให้นายทะเบียนพรรคการเมือง ต่อมาพรรคแก้ปัญหาคาติแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายประพิณ สังขพงษ์ ลาออกจากหัวหน้าพรรค ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว และเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พรรคแก้ปัญหาคาติได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านดงขนุน ตำบลหนองสระ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี และอยู่ระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียนพรรคการเมือง

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พรรคแก้ปัญหาคาติได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พรรคแก้ปัญหาคาติได้มีมติให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ เนื่องจากมีปัญหาคาติเกี่ยวกับการหาสมาชิกและการจัดตั้งสาขาพรรค ซึ่งระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันไม่เพียงพอ จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันที่พรรคแก้ปัญหาคาติต้องหาสมาชิกและจัดตั้งสาขาพรรค ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่พรรคแก้ปัญหาคาติไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และมีสาขาพรรคไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ด้วย

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคแก้ปัญหาชาติมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เนื่องจากมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง และมีสมาชิกพรรคและสาขาพรรคไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกด้วย นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคแก้ปัญหาชาติเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคแก้ปัญหาชาติ โดยนางสาวสิริเรศ เขียวทัศน์ รองหัวหน้าพรรค รักษาการแทนหัวหน้าพรรค มีหนังสือที่ กปช. ๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๖ ชี้แจงว่า พรรคได้ประสบปัญหาเมื่อนายประพิณ สังขพงษ์ หัวหน้าพรรค มีปัญหาสุขภาพจำเป็นต้องลาออก เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ พรรคไม่สามารถหาคนที่มีความเหมาะสมมาดำรงตำแหน่งแทนได้ คณะกรรมการจึงมีมติให้มีการจัดประชุมใหญ่ซึ่งมติที่ประชุมใหญ่ให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของพรรคแก้ปัญหาชาติแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงมีเพียงพอที่จะวินิจฉัยเรื่องนี้ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องรับฟังพยานหลักฐานได้อีก มีปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาชาติตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พิจารณาแล้ว กรณีตามคำร้องนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ เนื่องจากพรรคแก้ปัญหาชาติมีเหตุต้องยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๕) นั้น มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคแก้ปัญหาชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ มีมติให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ เป็นไปตามข้อบังคับพรรคแก้ปัญหาชาติ ฯ

ข้อ ๑๐๕ กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคแก้ปัญหาชาติได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับพรรคแก้ปัญหาชาติไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบตามที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคแก้ปัญหาชาติได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) อีกด้วย

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ

นายปรีชา เถลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ